N°. 58. 1831

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Woensdag den 23. Maart

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten Maart.

Bij het wapen der Kavallerie heeft eene talrijke, lang verwachte bevordering, plaats gehad.

De Luitenant-kolonels Renno en Bouwens van der Boijen, zijn tot afdeelings-kommandanten bij het wapen der Kurassiers benoemd. De Luitenant-kolonels van Campen en Dumonceau, bij de ligte Dragonders.

Tot Luitenant-kolonels zijn bevorderd:

De Majoors Nijpels, Buno, de Lenne en de Salis Soglio.

Tot Majoors:

De Ritmeesters de Berre, van Kretschmar, Metelerkamp, Rambonnet, van Bronkhorst, Eschweiler, Mascheck, de Bellefroid en Jagerink.

Tot Ritmeesters van de 1ste klasse:

De Ritmeesters van de 2de klasse van Wiebeking, Ziegeler, van Coeverden, Retterich, Dubois, Kenens, Thesingh, van Alderwerelt, Habets, Baasschovel.

Tot Ritmeesters van de 2de klasse:

De eerste Luitenants Othof, Simon, Methorst, van Essen, Mathijs, Menso, Janssens, Bergers, van Voorst, à Meijnsma Bruijn, Nix, van Ojen, Schimmel, van de Wall, Foreest, Snouckaert van Schauburg, Bauman, Thoe Schwartsenberg, Mollinger, van Utenhove.

Tot Eerste Luitenants:

De 2de Luitenants Ziegeler, Wilbrenninck, Palgrom, van Riemsdijk, Craner, van Heerdt, Happé, van Noort, Stavenisse de Brauw, van der Werff, Goethart, Geisweit van der Natten, Peeters, Graswinkel, van Werkhoven, Sandberg, Rambonnet, Vermaesen, Werner, de Rij van Zuidewijn, Hinlopen, Maller, Mascheck, Jonquiere, van Linden, Baudouin, van Capellen, Heijn, de Bellefroid.

Tot tweede Luitenants effectief:

De tweede Luitenants à la suite de Vallée, Lehnkering, Rijsterborgh, Hennige, Duchastel, Willich, Kicherer, de Meulenaere, Brands, de Villers, Copes van Hasselt, Richman, van Bylandt, van Voorst tot Voorst, Maas en Wolff.

De Onder-officieren en Kadets: Ruijsch, Matthes, van Ingen, van Ittersum, Klamberg, Fundter, Te Water, de Meij, J. A. en H. de Vos van Steenwijk, Graham, van der Spelt, Brink, Tielenius, Kruithoff, Musquetier, van Grotenhuis en Worbert.

Tot 2de Luitenants à la suite:

De Onder-officieren en Kadets, de Smeth van Deurne, van Tuijll van Serooskerken van Santen, Hoet, Graafland, L. F. en W. J. van Bylandt, F. van der Capellen.

Tot Commissarissen:

De 2de Luitenant à la suite Thirion en de adjudant-onderofficier van Migro.

Wij nopen nader de indeelingen te kunnen opgeven.

— De *Rotterdamsche Courant* van heden zegt, dat Z. K. H. de prins *van Oranje*, op gisteren bij het uitstappen uit de stoomboot de *Batavier*, op welke Z. K. H. den overtogt van Londen herwaarts gedaan heeft (*zie hieronder het art. 's Gravenhage*), door de te zamengevloeide menigte, met groot gejuich begroet is.

— Het eerste bataillon der landelijke Groningsche Schutterij, onder kommando van den Majoor *van Galen*, is op den 19den dezer, te Heusden binnen gekomen, en zoo door de regering als door de burgers, op het hartelijkst verwelkomd geworden.

— De belgische benden schijnen onze grenzen overal meerder te naderen. Wij vernemen dat zondag avond, omstreeks acht uren, circa 100 man zoogenaamde vrijwilligers op de Meerselsche dreef wederom zijn aangekomen. Ook te Hoogstraten moeten zij verstersing bekomen hebben. Aan die, welke te Meerle in bezetting liggen waren, in de vorige week, op nieuw patrochen uitgedeeld; zij hadden de vorige al jagende en stroopende verschoten. Bij Castelre, dat onder Baarle-Nassau behoort, is door hen, evenwel op belgisch grondgebied, eene brandwacht van 16 man geplaatst. Te Baarle zijn heden algemeen het gerucht dat *Kessels* den scherprechter te knap was geweest en zich zelven in de gevangenis, heeft opgehangen.

Hetgeen wij gisteren zeiden, aangaande de in stukken gekapte kogels, die men bij de gevangen belgen zou gevonden hebben, heeft zich ten volle bevestigd. Wij hebben eenige dier stukken onder de oogen gehad; zij zijn niet alleen doorgekapt, maar zelfs uitgeland en met eene vetachtige stof, men weet nog niet welke, bestreken.

— Wegens Polen hebben wij berigten, van Berlin van den 16, welke het officieel verslag van den generaal *Diebitsch* van den Keizer, over den slag van den 25sten februarij aanbrengen; dat veldslag moet zeer hevig geweest zijn en veel bloeds gekost hebben; eene stelling in een bosch moet drie malen genomen en hernomen zijn geworden. Eerst tegen den avond geraakten de Polen aan het wijken en verdrongen elkander in de poorten van Praga, alwaar de Russen eene vreesselijke slagting onder hen aanrigtten. Op den 26sten is Praga door de Russen bezet. De generaal *Diebitsch* noemt dit gevecht eene beslissende nederlaag voor de Polen; hij schat zijn in hetzelve geleden verlies op 1000 dooden en ruim 3000 gekwetsten. Volgens het zeggen van den *Oesterreichischen Beobachter*, zou de rijksdag te Warschau op den 4 Maart besloten hebben, om den zetel der regering naar Miechow in de provincie Krakau te verplaatsen.

De londensche berigten loopen tot den 20sten, doch hebben niets van eenig algemeen belang aangebragt. Een gerucht, dat eene engelsche vloot van zes linie-schepen en andere vaartuigen, onder bevel van Sir *Thomas Hardy*, naar de Schelde zou gezonden worden, wordt door een ministeriesl blad tegengesproken.

's Gravenhage, den 21sten Maart.

Heden middag is Z. K. H. de Prins *van Oranje* alhier aangekomen, is aan zijn paleis afgestapt en heeft zich onmiddelijk daarna naar 's Konings paleis begeven.

— Gisteren heeft de baron *van Zuijlen van Nijeveldt* eene buitengewone gehoor te Londen, eene langdurige conferentie gehouden met onzen minister van Buitenlandsche Zaken.

— Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit is bepaald, dat de betaalzolten der traktementen percentsgewijze of maandelijksche beloningen enz. van de ambtenaren, over de drie eerste maanden van dit jaar, geheel in schatkist-billetten zullen worden voldaan, onverschillig of dezelve boven of beneden de f 1000 beloopen; zullende van die ambtenaren worden overgelaten of zij die wijze van betaling verlangen, of zullen hunne beteling verkiezen te wachten, tot dat de schatkist in staat zal zijn de betaling te doen plaats hebben, overeenkomstig de wet van 22 November 1830. De schatkistbilletten, welke zullen worden uitgegeven, zullen niet hooger dan van 100 of 50 gulden zijn.

BELGIE.

Brussel, den 19den Maart. (*avondblad.*)

De gemeenten Frameries, Patuages, Wasmes, Wasmuel, Quaregnon, Jemappes, Hornu en st. Ghislain zijn bij regterlijke burgerlijke regtbank te Mons; in dato den 12den dezer, aangewezen, om, ten beheeve van den heer *Degorge*, [illegible] woning en fabrijk begane plundering en [illegible] op rekwisitie van het officie, tot vergoeding van [illegible] te treffen, eene somme van f 125,000 te bezorgen. Dienvolgens, krachtens de wet van den 10den vendemiaire IVde jaar [illegible], moet bij militaire exactie worden volbragt. Wij vernemen, dat de tijding daarvan eene nieuwe gisting en slechte onlusten in opgemelde gemeenten ten gevolge gehad heeft.

— Men zegt, dat het congres tegen den 4den April weder zal bijeen komen.

— De graaf *d'Aerschot*, buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris van den regent van België bij het hof van Londen, zal Brussel verlaten en zich naar zijne bestemming begeven. Hij wordt vergezeld van den heer *Juler van Praet*, als legatiesecretaris.

— Naar men vernomen is zekere *Braise*, die, als kommandant van eene vrij kompe, mede deze rol gespeeld heeft, in hechtenis gekomen is.

FRANKRIJK.

Paris, den 17den Maart.

Parijs is steeds met troepen omringd en opgevuld. Men begroot het getal van die, welke binnen een uur, op hetzelfde punt der hoofdstad vereenigd zouden kunnen worden, op 50,000 man. Deze militaire toestel wordt toegeschreven aan de ongerustheid, die het gouvernement wegens het invallen van den 20sten dezer, de dag der landing van *Napoleon* in 1815, heeft opgevat.

— De heer *Baude* vervolgde in de zitting van de kamer der af-

gevaardigden van gisteren, de ontwikkeling van zijn voorstel tot verbanning [illegible] eeuwig van den oudsten tak der Bourbons *(zie ons vorig nommer)* op deze wijze: » Ons land is, sedert 43 jaren, het slagveld, waarop zich de Europesche kampstrijd van regt en privilegie ontwikkelde. Tweemalen is het regt overwonnen geworden en tweemalen heeft de partij van het privilegie de familie van *Karel X* Frankrijk op den hals geworpen. Deze familie meent heden te Holyrood in reserve gehouden te worden, om den buitenlander altoos in staat te stellen, om ons schrik aan te jagen. Bij ieder gerucht van oorlog bouwen zij middelen, om eene gunstige afwending voor die buitenlandsche vijanden te bewerken. Indien er, voor de gebannen familie, geen Frankrijk meer is, indien zij buiten de wet is gesteld, dan zij aldaar geene regten meer hebben, geen eigendom meer bezitten. Wij mogen die politieke zendelingen niet meer dulden, welke hunne eigendoms-bemoeijingen voor *Karel X* en diens geslacht tot voorwendsel nemen, om hunne misdadige oogmerken te verbergen. Alle gelegenheid, om dezelve ten volle te stellen, moet hun worden benomen."

De heer *Baude* eindigde als volgt:

» Het voorstel dan, dat u gedaan is, en dit is niet deszelfs minst gunstige zijde, zal het ministerie gelegenheid geven, om, door zijne woorden en daden veel wantrouwen en ongerustheid weg te nemen, welke vrees geschapen hebben, door de minachting, die men er zoo veel heeft betoond. Het bewind zou zonder kracht wezen, de toekomst aan gevaar blootgesteld, wanneer, in de gevaarlijke omstandigheden, waarin Frankrijk verkeert, geen vast vertrouwen zich tusschen het volk en het gouvernement vestigde. 't Is hier het oogenblik niet, om al de betrekkingen op te sommen, waarin de een op de andere rekenen kan, maar de eerste is voorzeker die van zelfs het minste voorwendsel te benemen aan degenen, die het denkbeeld eener mogelijke schikking tusschen de lieden der omwenteling en die der tegen-omwenteling zouden willen bevorderen."

De president van den raad van ministers nam daarop het woord, onder eene diepe stilte, en werd met veel belangstelling aangehoord. Hij zeide, dat hij zich beijverde, om zijne goedkeuring te hechten aan het in consideratie nemen van het voorstel van den heer *Baude*. Dat de kamer het artikel in de wet behouden had, dat de eeuwigdurende verbanning van *Napoleons* geslacht uitsprak, en dat zij alzoo de noodzakelijkheid zou gevoelen, om de wetgeving in overeenstemming met zich zelven te brengen, door ook de uitsluiting en eeuwigdurende verbanning van den oudsten tak der Bourbons uit te spreken. Des ministers woorden werden met goedkeuring aangehoord.

Na hem nam de heer *Berryer* het woord en begon met te vragen, waarom, daar er reeds twee voorstellen tot zelfden einde gedaan en ingetrokken geworden waren, er nu op het oogenblik, dat de volgorde van beraadslaging nog een derde voorstel gedaan werd, als of men ons nog de laatste dagen onzer parlementaire loopbaan zocht te verbitteren? Acht maanden geleden hebt gij den tegenwoordigen staat van zaken in 't leven geroepen, gij hebt de middelen daartoe aangewend, gij hebt de opwekking van drift en geruchten gedijelijk gevoed, gij hebt de hoofden met ijdele hoop gestijfd, gij hebt de harten met vrees vervuld, gij hebt de gemoederen tot verwachting gestemd, gij hebt de noodzakelijkheid in overweging gebragt, de oogen op het gebrek aan allen gezag te voorzien, gij hebt regt gehad, om het land te redden, door te verklaren, dat de volkswensch *Lodewijk Philips van Orleans* en diens nakomelingen *voor altoos* ten troon riep, voor altoos, mijne heeren! zoo dat hetgeen men heden beoogt, dezelfs goedkeuring bereikt wordt. Waar is dan thans de noodzakelijkheid van eene wet tot verbanning tegen eene familie, welke Frankrijk zijn jaren lang geregeerd heeft, tegen eene familie, aan welke wij ten meesten ik zeg slechts dit, een gouvernement verschuldigd zijn, welke ons land vervoerde, aan onze belangen de raadslagen en kragten wilden ontrukken, aan onze tribune te doen hooren. Welke noodzakelijkheid dringt ons dan om ons met eene wet op dat onderwerp bezig te houden? Is er wel groote wijsheid, groote voorzigtigheid in gelegen, om te besluiten, dat, reeds nu, de toekomst nieuwe waarborgen vordert, die, mijns erachtens, geheel onnoodzakelijk zijn?

— En hoe zal deze wet beschouwd worden? Ik vrees, dat de edelmoedigheid van onzen vorst te zeer gekrenkt *(zoo dan, onze kanonnen, die op onze steden gerigt waren, zouden zij dan zijne* [illegible] *hebben opgeworpen tegen de linker)* zoude worden, dan dat hij de waardigheid niet krenken door hem te dwingen tot het sanctioneren van eene wet, waarbij eene eeuwigdurende verbanning uitgesproken wordt tegen een geslacht, tegen een kind, tegen de volle nicht van haar, die naast hem op den troon zit. Men heeft u van te zware waarborgen, van onverantwoordelijkheden, die men moest doen ophouden, gesproken; maar vergeef mij, mijne heeren, dat ik hier mijne geheele gedachten bloot leg: ik herinner mij de uitingen, de dreigingen en eischen, die eene zoo onuitwischbare vlek geworpen hebben op de schitterendste, de heldhaftigste loopbaan, die het een mensch ooit gegeven geworden is te doorloopen *(Eene stem: Wij verstaan u, de hertog van Enghien)*. Kortom, mijne heeren, daar is iets kleingeestigs, iets kinderachtigs gelegen in het denkbeeld van den mensch, dat, de kortstondigheid des levens nooit genoeg in het oog houdende, de toekomst van 's menschen wil zoekt te onderwerpen. Wat is er aan de eeden van den senaat, wat van die aan Fontainebleau, wat van die der additionnele akte geworden? Waar zijn de op ordenanciën tijden onzer revolutie uitgevaardigde proscriptie-wetten gebleven? Een groot aantal van hen, die in deze wetten begrepen waren, is voor uwe oogen, en alzoo lacht de nakomelingschap, om hen, die hunne decreten *altoosdurend* hebben willen maken."

De heer *Berryer* eindigde met de volgende woorden:

» Waarom zou ik, zonder noodzaak, den oudsten tak eener doorluchtige familie bedroeven, welke, gedurende de acht eeuwen, dat zij, bijlange niet zonder roem of zonder geluk voor ons vaderland, onder ons geheerscht heeft, onverjaarbaare regten op onze liefde verworven heeft. Deze gevoelens kunnen bij mij nooit veranderen. En ik houde mij overtuigd dat deze mijne gevoelens door niemand mijner geachte ambtgenooten zullen gewraakt worden."

Aan de geheele regterzijde werden teekenen van goedkeuring gegeven. De meerderheid, waarmede besloten is, om het voorstel in ernstige overweging te nemen, bestond uit de geheele linkerzijde en uit de linker van het centrum.

DUITSCHLAND.

Aussburg, den 16den Maart.

Volgens berigten van de Italiaansche grenzen van den 11den dezer, zou er, op den 7den te Rome afgekondigd zijn, dat de keizerlijke Oostenrijksche troepen, in drie kolommen, Modena, Parma en Pontelagoscuro binnengerukt waren en met verhaaste dagmarschen tot in het hart van den Kerkelijken staat zouden voortdringen *(Vergelijk ons vorig nommer)*.

— *Il Monitore Bolognese* van den 5den dezer deelt eene proclamatie van de *Vergadering der Afgevaardigden van de vrije Italiaansche provincien* mede, waarbij de thans aangenomen provinciale staatsregeling wordt ter kennis gebragt. Bij dezelve zijn drie magten daargesteld: de uitvoerende, wetgevende en regterlijke magt. De regering zal bestaan uit eenen president, eenen raad van ministers en eene wetgevende *consulta*. De president en de raad van ministers oefenen de uitvoerende magt uit, welke provisioneel de voornaamste in den staat is, het kommando over de geheele gewapende magt voert, tot alle civiele en militaire posten benoemt, de belastingen regelt en omslaat en traktaten sluit, alles echter onder sanctie der wetgevende Consulta. Deze wetgevende Consulta maakt dan ook de wetgevende magt uit en bestaat uit: de vertegenwoordigers der provincien, voor iedere provincie echter slechts een. De president geniet een inkomen van 200 scudi, ieder minister van 100, en ieder lid der Consulta 50 's maands *(de titels en de namen der leden van deze regering zijn reeds in ons nommer van Zondag medegedeeld)*. Daar is eene commissie benoemd, die binnen zeven dagen een ontwerp van wet tot zamenroeping der kiesvergaderingen moet inleveren, uit welker boezem alsdan de afgevaardigden voor de constituerende vergadering zullen benoemd worden. Deze nieuwe staat van zaken is in Bologne met harddraverijen en bals gevierd geworden.

De oudste zoon van *Lodewijk Bonaparte* heeft te Spoleto en de jongste te Ostricon, eene werving van vrijwilligers op eigen kosten geopend.

VOORMATIGEN PRIJS.

Terstond voor Zomer of Zomer en Winter Verblijf te Huur een aangenaam BUITEN VERBLIJF van alle GEMAKKEN voorzien, met groote MOESTUIN, BOGAARD, en SLINGERBOSCHJES en verder aangename WANDELWEGEN, gelegen aan de Straatweg, bij Terheijden. Te bevragen bij de Uitgevers dezer Letters.

* * Op Zaturdag den Negentienden April 1831 zal ten Raadhuize der stad Grave door den waarnemenden Onder-Intendant alhaar, tegen contante betaling, onder approbatie van den Heere Generaal Majoor Opper-Kommandant der Vesting publiek worden Aanbesteed: de Leverantie van 40 Nederl. Mudden GROENE ERWTEN, 20 idem WITTE BOONEN en 20 idem BRUINE BOONEN.

De Condition zijn te dezen ten Raadhuize te Grave, — en hebben de noodige inlichtingen bekomen worden van den Onder-Intendant voornoemd.

Grave den 21 Maart 1831.

De waarn. Onder-Intendant voornoemd,

VAN DUREN.

TOONEELBERIGT.

* * Met Hooge Toestemming zullen de Hollandsche Tooneellisten, onder directie van Mejufvrouw A. C. UTTYINGH, het genoegen hebben te vertoonen: Op Woensdag den 23 Maart 1831: LEO N, of het Kasteel van Montenero, groot beroemd Melodrama in drie bedrijven, versierd met alle de zelfs theatrale benodigdheden, vrij gevolgd naar het Fransch van *Hoffman*, door den heer *F. A. Roesgeldt*, Eerste Komiek van den Amsterdamsche Schouwburg. Na hetzelve, voor eene derde representatie: TWEE DAGEN IN NOVEMBER, of Hulde aan Burgerdeugd, Weldadigheid en Heldenmoed. Tooneelmatige Voorstelling, met Zang en Dans, door *J. H. Grave*.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.